

International Conference “Apitherapy for Children 2024”

e-Zbornik sažetaka

Zavod za razvoj empatije
in ustvarjalnosti Eneja

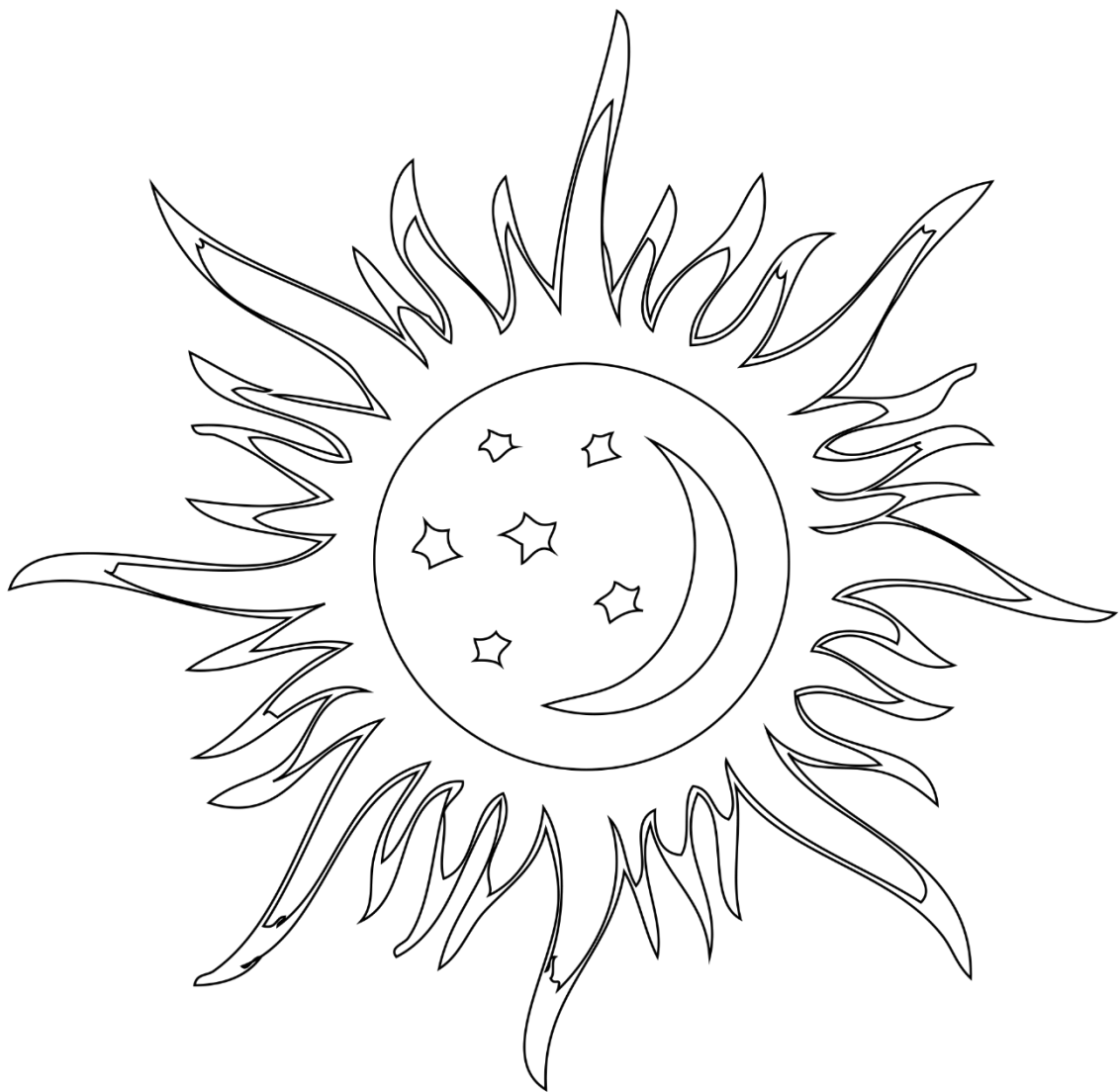
HRVATSKO
APITERAPIJSKO
DRUŠTVO

APiS RETIS

Bee Path
Cities

Međunarodna konferencija "Apiterapija za djecu 2024"

e-Zbornik sažetaka

Glavni urednik:	Nina Ilič
Tehnički urednici:	Dejan Ilič Nina Ilič
Pregled i lektura:	Gordana Hegić Urška Ilič
Prijevod:	Nina Ilič Gordana Hegić
Naslovna fotografija:	Matic Šuc
Lokacija, datum:	Online (Zoom), / 24.-25. veljače 2024
Organizirano od :	Zavod za razvoj empatije in ustvrjalnosti Eneja, Hrvatsko apiterapijsko društvo, Bee Path Cities Network
Izdavač:	Zavod za razvoj empatije in ustvarjalnosti Eneja
Za njega:	Urška Ilič
Izdanje:	Ljubljana, Julij 22, 2024, online (pdf)

© Zavod za razvoj empatije in ustvarjalnosti Eneja, 2024

Zavod za razvoj empatije
in ustvarjalnosti Eneja

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
[COBISS.SI-ID 202393347](#)
ISBN 978-961-96183-7-0 (PDF)

Sadržaj

Program	5
Subota, 24. veljače 2024.....	5
Nedjelja, 25. veljače 2024.....	7
Izvešće	10
Organizacijska struktura	13
Abstracts	14
Uvod u svijet apiterapije za djecu i apipedagogije	15
Apiterapija za djecu u Kini	16
Udisanje zraka iz košnice za djecu	17
Utjecaj pčelinjih proizvoda na viruse uzročnike infekcija gornjih dišnih puteva kod djece	18
Propolis Greit 120 i HuIFN-αN3 pokazuju aktivnost protiv virusa gripe in vitro*	19
Med za alternativno liječenje bronhijalne astme kod djece	20
Zujanje u svijet pčela za mlade umove	21
Prvi kontakt djece s pčelama	22
eTwinning Projekat "Be Like a Bee"	23
Obrazovanje za razvoj pčelarstva u osnovnoj školi	24
Zelena knjižnica za zeleni Zagreb: Mala škola pčelarstva u Knjižnici Savica	25
Apiterapija kao rastuća dodana vrijednost malog grada	27
Priča iz Liča	28
Api-prehrana za dojenčad i djecu	29
Pčelinji proizvodi za djecu. Klinički slučajevi.	30
Dobrobiti pčelinjih proizvoda za zdravlje djece	31
Utjecaj matične mliječi na hormonalni sustav tijekom adolescencije	32
Svojstva meda i mehanizam jačanja imunološkog sustava	33

Važnost analize proizvoda koji se koriste u apiterapiji	34
Ekstrakt propolisa – analiza kvalitete i uporaba u polukrutim pripravcima	35
Shantala masaža- prijedlog masaže s blagotvornim djelovanjem meda	36
Drevni lijekovi za današnju djecu.....	37
Pčelinji proizvodi u prehrani trudnica, dojilja i djece	38
Iskustvo pčelinje zajednice kao model kolektivnog odlučivanja.....	39
Utjecaj pčelarske sekcije na zdravlje i cjelovit razvoj učenika osnovnih škola.....	40
Uloga učitelja u srednjem stručnom programu Predškolski odgoj i Apipedagogija	41
Improvizacija i kazalište Keitha Johnstonea u svrhu edukacije učenika o pravilnom ponašanju na Pčelinjaku	42
Dječji vrtić "Čarobna šuma" - slatka priča	43
Apiaromaterapija najdjelotvornija pomoć iz prirode	44
Api - paket za djecu i mlade	45
Sponzori i podupiratelji	46

Program

Koordinator konferencije: *Dora Dragić, Našice*

Subota, 24. veljače 2024

7.00 – 9.00 am	Registracija sudionika (prikaz filmova)	
9.00 – 9.10 am	Pozdravni govori	
<i>Moderatori: Nina Ilič & Gordana Hegić</i>		
9.10 – 10.10 am	Uvod u svijet apiterapije i apipedagogije za djecu	Nina Ilič, dipl. Javna uprava <i>Institut Eneja, Slovenija</i>
10.10 – 10.30 am	Primjena medicinskih pčelinjih proizvoda u apipedijatriji, pravila i načela	Dr. Stefan Stangaciu, <i>Rumunjsko društvo za apiterapiju, Rumunjska</i>
10.30 – 10.40 am	medeni odmor (prikaz filmova)	
10.40 – 10.55 am	Apiterapija u Kini	Dr. Zhang Quinglong ¹ , Dr. Cui Quinglong, Zhang Luyao Quinglong ¹ Posebno povjerenstvo za apiterapiju Društva tradicionalne kineske medicine, Kina
10.55 – 11.40 am	Apiterapija za djecu u Kini	Dr. Bridget Goodwin <i>Australsko udruženje za apiterapiju, Australija</i>
11.40 – 12.00 am	Apiinhalacija iz košnica za djecu	Beate McKenzie, Dipl. Business Economist (BA) <i>Beecura Ltd. Ujedinjeno Kraljevstvo</i>
12.00 – 12.20 pm	Utjecaj pčelinjih proizvoda na viruse uzročnike infekcija gornjih dišnih puteva u djece	Dr. Sibel Silici

		<i>Sveučilište Erciyes, Odjel za poljoprivrednu biotehnologiju, Kayseri, Turska</i>
12.20 – 12.40 pm	Propolis Greit 120 i H₁FN-αN3 pokazuju aktivnost protiv utjecaja virusa in vitro	Bratko Filipič¹, Klemen Rihar², Dunja Exel Gregorič³, Hrvoje Mazija⁴ <i>¹ Slovenija</i> <i>³ Slovenija</i> <i>⁴ Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska</i>
12.40 – 1.40 pm	Pauza za ručak (prikaz filmova)	
1.40 – 2.00 pm	Med za alternativno liječenje bronhijalne astme kod djece	Prof. Dr. Mamdouh Abdulrhman <i>Medicinski fakultet; Sveučilište Ain Shams; Kairo; Abbasia; Egipat</i>
<i>Moderatori: Laura Javoršek & Tanja Schleis</i>		
2.00 – 2.20 pm	Zujanje u svijet pčela za mlade umove	Dr. sc. med. Zorica Plavšić pulmonologist, allergist, apitherapist <i>ApiMed Srbija - Prvo međunarodno medicinsko društvo za apiterapiju Srbija, Srbija</i>
2.20 – 2.40 pm	Prvi kontakt djece s pčelama	David Mardešić <i>BeeCenter</i> <i>Srbia</i>
2.40 – 3.00 pm	eTweinning projetat »Be like a bee«	Valentina Glavica <i>Dječji vrtić Duga, Zagreb</i> <i>Hrvatska</i>
3.00 – 3.20 pm	Obrazovanje za razvoj pčelarstva u osnovnoj školi	Ana Marošević, Mihaela Pokrivka, Anita Dragić <i>OŠ kralja Tomislava Našice</i> <i>Hrvatska</i>
<i>Moderatori: David Mardešić & Janko Božič</i>		
3.20 – 3.30 pm	Video reportaža: Pčelarstvo na Havajima, SAD	Trent J. Balduff <i>Bee Here Now</i> <i>Hawaii, SAD</i>
3.30 – 3.40 pm	Zelena knjižnica za zeleni Zagreb: Mala škola pčelarstva u Knjižnici Savica	Barbara Balenović, Snježana Ercegovac, Maja Selak <i>Knjižnice grada Zagreba</i> <i>Hrvatska</i>
3.40 – 3.50 pm	Apiterapija kao dodana vrijednost malog grada	Katja Peruzzi Bahč, Inženjerka hrane i prehrane

		<i>Pčelinja šetnja Mežicom – ITER APIUM Mežica, Slovenija</i>
3.50 – 4.00 pm	Priča iz Liča	Silvija Sobol, Jelena Milošević, Petar Hrg <i>Ustanova Sektor za turizam Fužine, KTD Fužine d.o.o. Hrvatska</i>
4.00 – 4.15 pm	Zaključci prvog dana konferencije	Nina Ilič, B.Sc. Public Administration <i>Zavod Eneja Slovenija</i>

Nedjelja, 25. veljače 2024

7.00 – 9.00 am	Registracija sudionika (prikaz filmova)	
<i>Moderatori: Bridget Goodwin & Zorica Plavšić</i>		
9.00 – 9.30 am	Api-prehrana za dojenčad i djecu	Alina Varadi¹, nutritionist, Rodica Margaoan², PhD, Dr. Mirela Strant³ <i>¹ Casa Bio ² Sveučilište poljoprivrednih znanosti i veterinarstva ³ Api-Phito-terapija Cluj-Napoca, Rumunjska</i>
9.30 – 10.00 am	Pčelinji proizvodi za djecu, prikaz kliničkih slučajeva	Dr. Mirela Strant <i>Api-Phito-therapy Cluj-Napoca Rumunjska</i>
10.00 – 10.20 am	Dobrobiti pčelinjih proizvoda za zdravlje djece	Ariana Penava, M. Sc. Nutrition <i>Zavod za zaštitu zdravlja Požega – Slavonija Hrvatska</i>
10.20 – 10.40 am	Učinak matične mliječi na hormone tijekom adolescencije	Dr. Sibel Silici <i>Sveučilište Erciyes, Odjel za poljoprivrednu biotehnologiju, Kayseri, Turska</i>

10.40 – 11.00 am	Svojstva meda i mehanizam jačanja imunološkog sustava	Prof. Dr. Midhat Jasić <i>Farmaceutski fakultet Sveučilišta u Tuzli, Bosna i Hercegovina</i>
11.00 – 11.10 am	Medeni odmor (prikaz filmova)	
<i>Moderatori: Midhat Jasić & Anna Kurek-Gorecka</i>		
11.10 – 11.15 am	Važnost analize proizvoda koji se koriste u apiterapiji	dr. sc. Gordana Hegić, mag. ing. agr. <i>Hrvatsko apiterapijsko društvo Hrvatska</i>
11.15 – 11.35 am	Ekstrakt propolisa – analiza kvalitete i uporaba u polukrutim pripravcima	Dr. Kristina Ramanauskiene, Dr. Asta Marija Inkeniene <i>Odjel za kliničku farmaciju Litvanskog sveučilišta zdravstvenih znanosti, Litva</i>
11.35 – 11.55 pm	Shantala masaža – prijedlog masaže s blagodatima meda	Dr. Anna Kurek-Gorecka <i>Medicinsko sveučilište Šleske Poljska</i>
11.55 – 12.15 pm	Drevni lijekovi za današnju djecu	Trent J. Balduff <i>Bee Here Now Hawaii, SAD</i>
12.15 – 12.35 pm	Pčelinji proizvodi u prehrani trudnica, dojilja i djece	prim. mr. sc. Josip Lončar dr. med. specialist obiteljske medicine <i>Zdravstvena ustanova dr. Lončar Hrvatska</i>
12.35 – 1.35 pm	Pauza za ručak (prikaz filmova)	
<i>Moderatori: Stefan Stangaciu & Alina Varadi</i>		
1.35 – 1.55 pm	Primjer pčelinje zajednice kao model kolektivnog odlučivanja	Dr. Janko Božič <i>Sveučilište u Ljubljani, Biotehnički fakultet, Odsjek za biologiju Slovenija</i>
1.55 – 2.15 pm	Utjecaj Pčelarske sekcije na zdravlje i cjelovit razvoj učenika osnovnih škola	Laura Javoršek, prof. biology and home economics <i>Osnovna škola Ob Rinži, Kočevje Slovenija</i>
2.15 – 2.35 pm	Uloga učitelja u strukovnom programu predškolskog odgoja i apipedagogije	Metka Krajnc Sevšek, prof. pedagogy <i>Gimnazija Celje – Centar Slovenija</i>

2.35 – 2.55 pm	Improvizacija i kazalište Keitha Johnstonea u svrhu edukacije učenika o pravilnom ponašanju na pčelinjaku	Tanja Schleis, mag. edu. philol. germ. <i>Gimnazija A.G.Matoš Đakovo Hrvatska</i>
2.55 – 3.15 pm	Dječji vrtić "Čarobna šuma" - Slatka priča	Nela Drača ¹ , Ana Šantić ² , Blanka Bilić-Rajs ³ , Prof. Dr. Sc. Ivana Flanjak ³ , Ivana Nemet ¹ ¹ Tehnološko-inovacijski centar Virovitica ² Dječji vrtić Čarobna šuma ³ Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek Hrvatska
<i>Moderatori: Fani Hatjina & Metka Krajnc Sevšek</i>		
3.15 – 3.25 pm	Apiaromaterapija najučinkovitija pomoć iz prirode	Dr. Sc. Zrinka Franić, dr. med., dr. sc. Gordana Hegić, mag. ing. agr. <i>Hrvatsko apiterapijsko društvo Hrvatska</i>
3.25 – 3.35 pm	Apiturizam za djecu i mlade II.	Dominika Koritnik Trepel <i>Društvo profesionalnih vodiča Slovenije Slovenija</i>
3.35 – 3.50 pm	Okrugli stol i zaključak konferencije	

Izvješće

Međunarodnu konferenciju organizirao je Institut za razvoj empatije i kreativnosti Eneja u suradnji s Hrvatskim apiterapijskim društvom. Predsjednica konferencije: Nina Ilič (Slovenija); potpredsjednica skupa: Gordana Hegić (Hrvatska).

U organizaciji su sudjelovali stručnjaci iz 10 zemalja, organizacijski i znanstveni odbor koji su činili stručnjaci iz Slovenije, Hrvatske, Grčke, Srbije, Indije, SAD-a, Havaja, Australije, Rumunjske, Bosne i Hercegovine i Egipta. Službeni jezik konferencije bio je engleski.

Konferencija je održana online 24. – 25. veljače 2024. u ukupnom trajanju od 16 sati.

Oba dana neslužbeni dio konferencije započeo je dva sata prije otvaranja. Za to vrijeme (i u svim pauzama) sudionici su mogli pogledati zanimljive video priloge na temu pčelarstva i apiterapije za djecu.

I prije same konferencije moju malenkost i konferenciju pozdravio je Dr. Chen iz Kine: <https://youtu.be/CK0yybumX0?si=x3Tjrfd0hwWe2HT0>

Konferencija je započela nekoliko minutnim video inauguracijskim govorom gosp. Jiří Píza, predsjednika Međunarodnog centra za mlade pčelare iz Češke. Poželio je dobrodošlicu prisutnima i izrazio punu podršku značajnim aktivnostima organizatorice na području apiterapije za djecu. Zahvaljujemo uvaženom gospodinu na vremenu i pažnji kojom je uljepšao konferenciju:

<https://www.veed.io/view/366875f1-328b-448e-aa76-2d3c3fe14ac7?panel=share>

Predavači su bili stručnjaci i znanstvenici iz slijedećih područja: nutricionizam, apiterapija, medicina, farmacija, obrazovanje, turizam, kultura, poljoprivreda i veterina. Program konferencije: <https://apisretis.wixsite.com/website-3/preliminary-program>

Konferencija je imala ukupno više od 186 sudionika iz 30 zemalja: Australija, Austrija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Kina, Hrvatska, Češka, Danska, Egipat, Estonija, Gana, Grčka, Indija, Indonezija, Italija, Kosovo, Litva, Nizozemska, Nepal, Nigerija, Palestina, Peru, Poljska, Rumunjska, Ruanda, Srbija, Slovenija, Turska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Sjedinjene Američke Države.

Posebna nam je čast što smo konferencijom dokazali i pokazali učinkovitu profesionalnost i integraciju u smislu kolegijalne integracije i suradnje različitih disciplina. Apiterapija je interdisciplinarna i komplementarna znanost koja se na različite načine dotiče različitih znanstvenih područja. Ponosni smo što je skup uz podršku stručnih autoriteta omogućio bodovanje za sudjelovanje na skupu kako liječnicima u Hrvatskoj i Sloveniji, tako i farmaceutima u BiH i nastavnom osoblju u Sloveniji i Hrvatskoj. Skup je polučio veliki uspjeh i zato što je predstavljao priliku za razvoj karijere različitih znanstvenih profila, što za apiterapiju, sukladno svojoj interdisciplinarnosti i komplementarnosti, predstavlja primjer dobre prakse u međusobnoj suradnji, a time i potporu kvalitetnom razvoju apiterapije u Sloveniji.

Apiterapija koja se u Sloveniji definira kao kombinacija stručnih savjetodavnih usluga u vezi s proizvodnjom, konzumacijom pčelinjih proizvoda, primjenu medene masaže i terapije udisanjem pčelinjeg zraka, s ©Apipedagogikom je pobudila oduševljenje i u međunarodnom okruženju jer tako sustavno organizirana a profesionalna apiterapija u dječjim vrtićima nije poznata nigdje drugdje u svijetu. Predstavljena bila je i mogućnost sudjelovanja u Apipedagogiji kroz međunarodnu API mrežu vrtića i škola APIS RETIS, kao jedine mreže koja omogućuje primjenu apipedagogije na stručan i originalan način.

Konferencija „Apiterapija za djecu 2024.“ naš je zajednički ponos i veliki uspjeh jer su na njoj stvorene nove veze, ideje i međunarodne suradnje. Svi smo radili povezano, odgovorno i profesionalno što je rezultiralo izuzetno ugodnom atmosferom, kontinuiranim izlaganjima i ugodnim, a ujedno i profesionalnim iskustvom. Sva stručna izlaganja, usprkos velikom broju, bila su cjelovita i konkretna.

Tim Instituta Eneja se s velikim poštovanjem i zahvalnošću zahvaljuje na neprocjenjivom doprinosu:

- Predsjednici Hrvatskog apiterapijskog društva Gordani Hegić.
- Predsjednici Znanstvene komisije za zdravlje pčela APIMONDIA Fani Hatjina.
- Predsjednici međunarodne mreže Bee Path Cities Maruški Markovčić.
- Svim neprocjenjivim članovima organizacijskog i stručnog odbora konferencije koji su činili: Nina Ilič, Midhat Jasić, Bridget Goodwin, Stefan Stangaciu, Stanko Rajić, Madouh Abdulrhman, Trent Balduff, Tanja Balažic Peček, Tanja Schleis, Loretta Andrade, Zorica Plavšić, Janko Božič i Rok Kopinč.
- Svim izvrsnim predavačima i autorima radova za izlaganja i moderiranje - po redu konferencije: Nina Ilič, Stefan Stangaciu, Zhang Luyao, Bridget Goodwin, Beate McKenzie, Sibel Silici, Bratko Filipič, Klemen Rihar, Dunja Exel Gregorič, Hrvoje Mazija, Mamdouh Abdulrhman, Zorica Plavšić, David Mardešić, Valentina Glavica, Ana Marošević, Anita Dragić, Mihaela Pokrivka, Trent J. Balduff, Barbara Balenović, Snježana Ercegovac, Maja Selak, Katja Peruzzi Bahč, Silvia Sobol, Jelena Milošević, Petar Hrg, Alina Varadi, Rodica Margaoan .Rajs, Ivana Flanjak, Ivana Nemet, Zrinka Franić i Dominika Koritnik Trepel.
- Svim cijenjenim sudionicima konferencije.
- Predsjedniku Međunarodnog centra za mlade pčelare iz Češke: Jiří Píza.
- Liječniku iz bolnice u Kini, liječnik Chen i roditelji liječnici Qiunglong.

- Koordinatorici skupa Dori Dragić iz Našica koja je savršeno je slijedila uputstva i protokol te njezinoj majci Aniti Dragić na podršci.
- Predsjedniku Pčelarske zveze Slovenije Boštjanu Noču za objavu najave konferencije na web stranici društva.
- Svim koji su podržali naš rad i sponzorima.

Srdačno hvala svima!

Lijepo je skupljati informacije i sintetizirati ovakvo izvješće. Pogotovo znajući da smo sve što smo postigli zajedno postigli. Hvala svima na timskom duhu, na konstruktivnosti, na povezanosti, vremenu, znanju. Upravo je nezamjenjiva energija svakoga od vas (nas) osigurala da skup bude tako stručan, znanstveno-povezan, učinkovit, dobar za razvoj apiterapije u Sloveniji i inozemstvu, a ujedno i ugodan.

HVALA VAM.

Ljubazno ste pozvani da pogledate komentare/iskustva sudionika:
<https://apisretis.wixsite.com/website-3/testimonials#anchor-1>

Srdačno,

Nina Ilić

Predsjednik međunarodne konferencije "Apiterapija za djecu 2024"
i osnivač Instituta Eneja

Organizacijska struktura

Nina Ilič, Institut za razvoj empatije i kreativnosti Eneja,
Predsjednik konferencije

Gordana Hegić, Hrvatsko apiterapijsko društvo,
Potpredsjednik konferencije

Organizacijski odbor:

- **Nina Ilič**, Institut za razvoj empatije i kreativnosti Eneja, Slovenija
- **Gordana Hegić**, Hrvatsko apiterapijsko društvo, Hrvatska
- **Maruška Markovčič**, Općina Ljubljana, Slovenija
- **Bridget Goodwin**, Australско udruženje za apiterapiju, Australija
- **Stefan Stangaciu**, Međunarodna federacija apiterapije, Rumunjska
- **Stanko Rajić**, Beogradsko pčelarsko društvo, Srbija
- **Mamdouh Abdulrhman**, Medicinski fakultet, Egipat
- **Trent Balduff**, Bee Here Now, Hawaii SAD
- **Tanja Balažic Peček**, Slovenija
- **Midhat Jasić**, Farmaceutski fakultet, Bosna i Hercegovina
- **Tanja Schleis**, Gimnazija A. G. Matoša, Hrvatska
- **Loretta Andrade**, Indija

Znanstveni odbor:

- **Gordana Hegić**, Hrvatsko apiterapijsko društvo, Hrvatska
- **Mamdouh Abdulrhman**, Medicinski fakultet, Egipat
- **Fani Hatjina**, APIMONDIA-ina znanstvena komisija za zdravlje pčela, Grčka
- **Stefan Stangaciu**, Međunarodna federacija apiterapije, Rumunjska
- **Zorica Plavšić**, Prvo međunarodno udruženje zdravstvenih radnika apiterapeuta - ApiMed, Srbija
- **Janko Božič**, Biotehnološki fakultet, Slovenija
- **Rok Kopinč**, Medex, Slovenija

Abstracts

Uvod u svijet apiterapije za djecu i apipedagogije

Nina Ilič

Institut za razvoj empatije i kreativnosti Eneja, zavod.eneja@gmail.com

Sažetak

O apiterapiji se može naći dosta stručne literature, manje o apiterapiji djece. Apiterapija se uvelike razlikuje diljem svijeta, bilo u smislu pravnog statusa ili prakse. Kad su djeca u pitanju, još je važnije da je apiterapija pozitivno percipirana u javnosti. U tu svrhu također su potrebni deduktivni i induktivni pristupi opisu i sintezi sociološke i evaluacijske metodologije. Apiterapija za djecu podrazumijeva veliku odgovornost koju apiterapeut može ostvariti samo poštujući načelo profesionalnosti i kao i sva ostala načela. Osim stručnog obogaćivanja područja apiterapije za djecu i apipedagogije, ovom konferencijom nastojimo podići profesionalnu kulturu / svijest na području apipedagogije i apiterapije za djecu u Sloveniji, Hrvatskoj i svijetu, a glavni održivi ciljevi ostaju sigurnost i dobrobit djece te dobrobit pčela.

U apiterapiji za djecu susreću se različita znanstvena područja među kojima se najviše ističu prehrana, farmacija i medicina. U Sloveniji je pedagogija važna grana znanosti vezana uz apiterapiju, jer smo prvi u svijetu uveli profesionalnu apiterapiju u vrtiće i škole u suradnji s javnom upravom. Za stručnu podršku i sigurnost potrebna je sustavna podrška u vidu mreže API vrtića i škola APIS RETIS.

Dosadašnja praksa pokazuje veliki benefit za djecu i odgajatelje. Na temelju navedenih činjenica može se zaključiti da se apiterapija za djecu u Sloveniji izdvaja po svom profesionalnom razvoju u svjetskim razmjerima, dok bi bilo potrebno posvetiti više stručnih smjernica (uglavnom metodologije i aspekta službene medicine glede apiterapije općenito) i na području apiterapije za odrasle.

Ključne riječi: apiterapija, djeca, apipedagogija, pčele, zdravlje.

Apiterapija za djecu u Kini

Dr. Bridget Goodwin

Australsko udruženje za apiterapiju, bridget.goodwin@gmail.com

Sažetak

Apiterapija, odnosno uporaba pčelinjih proizvoda stara je 4000 godina u kontekstu tradicionalne kineske medicine (TCM). U Kini se mnogi pčelinji proizvodi koriste u medicini, a TKM se prakticira u glavnom modernom bolničkom sustavu kao komplementarna terapija uz ono što Zapad naziva "konvencionalnom" medicinom. U kineskim bolnicama nije neobično vidjeti TCM klinikusmještenu u neposrednoj blizini ordinacije za onkologiju ili drugih specijalističkih ordinacija konvencionalne medicine. Kineski medicinski sustav respektira TKM i njegovu praksu. Korištenje TCM fitoterapije i prakse neupitno podržava kineska vlada a samo liječenje ovoga tipa prepoznato je i od strane Kineza koji su upoznati s djelotvornošću samih terapija. Ova se prezentacija usredotočuje na jednu takvu TCM kliniku u prvoj bolnici Huizhou, u jednom od glavnih kineskih regionalnih gradova. Ova prezentacija prikazuje rad dr. Chen Wen Bina, koji je priznati praktičar TCM-a koji je uspješno uključio apiterapiju u svakodnevnu praksu liječenja pacijenata u Huizhou First Hospital. Dr. Chen vodi tim liječnika TCM-a koji provode apiterapiju i apitoksinoterapiju, uključujući ono što Kinezi nazivaju "pčelinjom iglom" ili Fengliao kao dio tretmana TCM-a koji uključuju akupunkturu, moksibustiju, terapiju čašicama i tibetanski topli vosak. Kao poseban fokus za slovensku konferenciju o apiterapiji za djecu, dr. Bridget Goodwin, predsjednica australskog udruženja za apiterapiju, koja je studirala u kineskim bolnicama tijekom 2023., napravila je video koji prikazuje učestalost korištenja „pčelinje igle“ odnosno apitoksinoterapija u liječenju dječjih bolesti kao što su rinitis. Ovo je otkrivajući i edukativni prikaz toga kako su apiterapija i apitoksinoterapija za djecu svakodnevna praksa u Kini.

Ključne riječi: Kina, apiterapija, djeca, apitoksinoterapija.

Udisanje zraka iz košnice za djecu

Beate McKenzie

Beecura Ltd., Ujedinjeno Kraljevstvo, beate.mckenzie@beecurasystem.de

Sažetak

Beehive Air Therapy (BAT), prilično nedovoljno istražen aspekt apiterapije, koji koristi terapeutska svojstva zraka iz košnice, koji je bogat volatilnim tvarima svih pčelinjih proizvoda koji se nalaze u košnici. Unatoč svom potencijalu i dostupnosti patentiranih uređaja, BAT je i dalje uvelike neistražen i smatra se wellness terapijom zbog nedostatka certificiranih medicinskih uređaja.

Znanstveni radovi o BAT-u su minimalni, što stvara mogućnosti za inovacije. Jürgen Schmiedgen, certificirani organski "BIO" pčelar i konzultant za apiterapiju, krenuo je na putovanje kako bi poboljšao BAT nakon što je kupio uređaje od Hansa Mucha, vlasnika "Api Aira". Prepoznajući prostor za poboljšanje, Schmiedgen je pomno proučavao korištenu tehnologiju i uočljiv, pozitivan učinak zraka u košnici. Rezultati njegovih napora materijalizirali su se u medicinski certificiranom i patentiranom uređaju za zrak u košnici za europsko tržište 2019. godine.

Godine 2016. osnovan je prvi BAT centar u Thermalbad Wiesenbad u Njemačkoj. Dvije godine kasnije, profesor dr. Karl Speer s Tehničkog sveučilišta u Dresdenu, Njemačka, proveo je ključnu znanstvenu studiju kako bi identificirao komponente zraka iz košnice.

Prezentacija daje opsežan pregled dobrobiti terapije zrakom iz košnice, posebice za djecu. Pokriva različite aspekte, uključujući vrste tretmana, simptome koji se tretiraju, zahtjeve upotrebe i znanstvene studije koje podržavaju terapiju. Dokument također detaljno opisuje pčelinjake i standarde pčelarstva potrebne za učinkovitu terapiju, uključeni medicinski proces, iskustva pacijenata i ishode liječenja. Posebno ističe učinkovitost terapije u liječenju stanja poput peludne groznice, astme i KOPB-a, naglašavajući jedinstvena iskustva i poboljšanja zdravstvenog stanja djece nakon terapije.

Ključne riječi: apiinhalacija zrakom iz košnice, proizvodi košnice, sastojci zraka iz košnice, respiratorna stanja, apiterapija.

Utjecaj pčelinjih proizvoda na viruse uzročnike infekcija gornjih dišnih puteva kod djece

Prof. Sibel SILICI

Sveučilište Erciyes, Odjel za poljoprivrednu biotehnologiju, Kayseri, Turska,
sibelsilici@gmail.com

Sažetak

Infekcija gornjih dišnih puteva (URTI) jedna je od učestalih bolesti i veliki zdravstveni problem djece širom svijeta a samo liječenej često iziskuje i značajne ekonomske troškove. Bolest ograničava dnevne aktivnosti djece kao što su jelo, spavanje i igranje a uzrokuje i izostanke iz škole. Osim toga, negativno utječe i na ritam spavanja i radnu sposobnost roditelja i djece.

Ovim istraživanjem željelo se ispitati djelovanje mješavine pčelinjih proizvoda (BPM) koja se sastoji od meda, matične mliječi i propolisa na djecu od 5-12 godina s dijagnozom URTI. Shema studije bila je randomizirano, dvostruko slijepo, placebo kontrolirano ispitivanje. Istraživanje je provedeno na 200 djece u dobi od 5-12 godina, koja imaju glavne simptome i znakove tonzilofaringitisa kao što su vrućica, grlobolja i disfagija u Erciyes University Mustafa Eraslan-Fevzi Mercan Children's Hospital. U uzorcima uzetim iz grla pacijenata najčešći patogeni bili su vrste *Moraxella catarrhalis* (44,5%) i *Rhinovirus* (18%). Kao rezultat toga, u skupinama koje su tretirane pčelinjim proizvodima primijećeni su brojčano niži rezultati drugog dana. Izvanredan je bio četvrti dan za grupu Vir-BPM. Nakon 4. dana primijećeni su značajno niski rezultati u Vir-BPM u usporedbi s Vir-P i bakterijskim skupinama.

Ključne riječi: djeca, URTI, virusi, propolis, med.

Propolis Greit 120 i HuIFN- α N3 pokazuju aktivnost protiv virusa gripe in vitro*

Bratko Filipič¹, Klemen Rihar² +
Dunja Exel Gregorič³, Hrvoje Mazija⁴, Adriana Pereyra⁵

^{1, 4} CIETO, Croatia; bratko.filipic@gmail.com, mazija@vef.unizg.hr

³ Slovenia, dunjaeg@gmail.com

⁵ Medex D.o.o., Slovenia, adriana.pereyra@medex.si

^{2,*} The presented research is dedicated to the kind memory of Dr. Klemen Rihar

Sažetak

Virus gripe utječe na respiratorni sustav kod ljudi, uzrokujući niz različitih tegoba uključujući vrućicu, produktivan sekret iz nosa, kašalj, glavobolje, bolove u mišićima i zglobovima, upalu pluća, koja može postati vrlo komplicirana za bolesnika. Virusi influence A ostaju otporni na amantadin i rimantadin s visokim razinama oseltamvira. Stoga postoji potreba za stalnim poboljšanjem lijekova koji djeluju protiv rezistentnih virusa influence. Propolis djeluje protiv gripe i in vitro i in vivo. Humani leukocitni interferon (HuIFN- α N3) je protein s više podtipova koji pokazuje aktivnost protiv virusa influence A i B.

U ovoj studiji autori su razjasnili djelovanje mješavine Greita 120 i HuIFN- α N3 protiv gripe u različitim omjerima: 1:1, 1:2 i 2:1. Greitovih 120 polifenola i HuIFN- α N3 karakterizirani su RP-HPLC. Virusi influence A i B odvojeno su dodani u LLC-MK2 stanice tretirane samo s Greit 120 i HuIFN- α N3 ili u omjerima 1:1, 1:2 i 2:1. Ploče su inkubirane i određeni su citopatski učinci. Najbolji rezultati ID50 dobiveni su s mješavinom 10% Greit 120 i HuIFN- α N3 1:2, pokazujući ID50 pri $12 \pm 0,2 \mu\text{g/mL}$ za viruse influence A i $19 \pm 0,6 \mu\text{g/mL}$ za viruse influence B. Kada se uspoređuje djelovanje Greita 120/HuIFN- α N3 protiv gripe s djelovanjem Ribavirina, utvrđeno je da je 1:2 optimalan omjer za Greit 120/HuIFN- α N3 (0,5 i 0,6 za Influncu A i B). Ova nova formulacija WSP (Greit 120) i HuIFN- α N3, pokazujući bolju aktivnost protiv gripe, poboljšat će svoju primjenu kod infekcija gripe in vivo.

Ključne riječi: Great 120, HuIFN- α N3, etanolni ekstrakt propolisa, virusi influence, antivirusno djelovanje, kultura tkiva.

Med za alternativno liječenje bronhijalne astme kod djece

Mamdouh Abdulrhman

Medicinski fakultet, Sveučilište Ain Shams, Egipat, mamdouh.abdelrhman@gmail.com

Sažetak

Na temelju činjenica da med očuvanih bioloških svojstava, kao prirodna tvar koju proizvode pčele, ima antimikrobne, antioksidativne, imunomodulatorne, prebiotičke i probiotičke učinke, ova studija sažima terapijske učinke meda, kao jedinog lijeka, u liječenje astme u dječjoj dobi.

Više od 700 djece koja boluju od akutne bronhijalne astme bilo je uključeno u ovo istraživanje koje je započelo 2000. godine i još je u tijeku. Težina napadaja astme bila je u rasponu od blagih do umjerenih u 650 bolesnika, dok su u 50 bolesnika napadaji bili teški. Dob pacijenata bila je od 3 mjeseca do 14 godina, oba spola. Svi su pacijenti oralno primali med u dnevnoj dozi od 5 ml meda/kg tjelesne težine, podijeljeno u četiri doze. Dodatno, raspršivanje meda davano je kada nije bilo odgovora na oralnu primjenu meda kada je došlo do respiratornog distresa ili za ubrzanje oporavka. Med, oralni med sa ili bez nebulizacije, bio je jedini tretman koji je davan tim pacijentima; nisu davani ni kortikosteroidi ni bronhodilatatori. Međutim, većina pacijenata s teškim napadima (42 od 50 pacijenata) primljena je u bolnicu kako bi primila kisik i intravenoznu tekućinu uz nebulizaciju medom.

Rezultati: Niti kod jednog pacijenta nije došlo do toksičnosti ili alergijskih reakcija. Terapija medom, posebno nebulizacija, u početku je rezultirala negativnim simptomima u obliku povećane učestalosti kašlja, koji je ponekad bio povezan s povraćanjem, hripanjem u prsima i/ili respiratornim distresom. Svi ti negativni simptomi smatrani su "lažno negativnim" ili "obmanjujućim reakcijama" jer su uvijek bili prolazni i praćeni poboljšanjem. Niti jednom od pacijenata nije bila potrebna potpomognuta ventilacija. Ozbiljnost i trajanje ovih reakcija obično su bili razmjerni težini i trajanju početnog napadaja astme. Vrijeme oporavka, definirano kao broj dana od početka liječenja medom do trenutka kada više nema simptoma, kretalo se od 3 do 15 dana, s prosjekom od 5,5 dana. Oko 10 od 700 pacijenata (~1,5%) prekinulo je terapiju medom zbog dugotrajnog jakog iscrpljujućeg kašlja. Zaključno, u velikoj skupini djece terapija medom pokazala se učinkovitom i sigurnom alternativom za liječenje akutne astme.

Ključne riječi: med, djeca, astma, nebulizacija, apiterapija.

Zujanje u svijet pčela za mlade umove

Dr. Sc. med. Zorica Plavšić

ApiMed Srbija - Prvo međunarodno medicinsko društvo za apiterapiju Srbija,
plavsicz@yahoo.com

Sažetak

Za drugi dio ove školske godine Udruga ApiMed Srbija pripremila je poseban projekt za 2 predškolske ustanove i 2 osnovne škole - učenike prvih četvrtih razreda (7-10 godina) kako bi istražili fascinantan svijet pčela. Ovaj program nadilazi tradicionalne metode podučavanja, uključuje interaktivne radionice, umjetničko izražavanje kako bi se potaknulo duboko razumijevanje pčela, njihove vitalne uloge kao oprašivača i dobrobiti koje pružaju njihovi proizvodi.

Faze programa:

1. Edukativne radionice: Zanimljive radionice obuhvatit će životni ciklus pčela, njihovu ulogu u oprašivanju te važnost pčela u održavanju zdravog ekosustava.
2. Umjetničko izražavanje: Djeca će imati priliku izraziti svoju kreativnost crtanjem pčela, oslikavanjem pčelinjih košnica i drugih elemenata korištenih u pčelarstvu
3. Pjesme i pjesmice: bit će uvedene edukativne i informativne pjesme kako bi učenje o pčelama bilo ugodno i nezaboravno. Ovi glazbeni elementi ne samo da zabavljaju, već i pojačavaju ključne koncepte.
4. Kratka brošura: Izradit će se brošura koja će sažeti ključne točke programa, a služiti će kao izvor inspiracije za studente i njihove obitelji.
5. Demonstracije pčelarskih aktivnosti: Gdje je to moguće, mogu se uključiti demonstracije pčelarskih radova uživo kako bi se pružio uvid iz prve ruke u zanimljiv svijet pčelarstva.
6. Proslava Dana pčela: Poseban događaj posvećen slavljenju svijeta pčela. Aktivnosti mogu uključivati obilaske pčelinjaka, degustacije meda i interaktivne demonstracije kojima se prikazuju zanimljivosti iz svijeta pčelarstva.
7. Dan apiterapije: Naglašavajući zdravstvene dobrobiti povezane s pčelinjim proizvodima, Dan apiterapije će educirati učenike o pozitivnim učincima meda, propolisa i drugih pčelinjih proizvoda na ljudsko zdravlje.
8. Dan zdravlja: Integrirajući koncept zdravstvenih dobrobiti povezanih s pčelama u širi zdravstveni kontekst, ovaj će dan istražiti međupovezanost prirode i dobrobiti ljudi.

Naša praksa ima za cilj ne samo prenijeti znanje o pčelama, već i osvijestiti osjećaj zahvalnosti za ove oprašivače te njihov doprinos okolišu i ljudskom zdravlju. Kroz spoj obrazovanja, kreativnosti i radionica, ovaj program stvara nezaboravno iskustveno učenje za mlade umove.

Prvi kontakt djece s pčelama

David Mardešić

BeeCenter, david.mardesic@madmed.rs

Sažetak

U velikom gradu kao što je Beograd, gdje su zgrade i prometnice zauzele veliki dio zelenih površina, ljudi su jednostavno izgubili kontakt s prirodom. To se onda prenosi na djecu, pa dolazimo u situaciju da djeca od 5/6 godina vjeruju da se med proizvodi u trgovini. Naravno, malo smo karikirali, ali činjenica je da im svijet pčela nije poznat.

Naš program, koji se održava u Medenom vrtu u sklopu Silosa Beograd, pruža djeci priliku da dožive svijet pčela i nauče više o ovom plemenitom biću. U toplim mjesecima (svibanj-rujan) dolaze nam djeca iz beogradskih vrtića i osnovnih škola na dvosatnu edukaciju.

Program započinjemo opuštenim razgovorom gdje nam je cilj vidjeti ima li netko od djece paničan strah od pčela. To se pokazalo kao dobra strategija jer se na samom početku djeca opuste i ostatak susreta prolazi u lijepoj atmosferi.

Djeca mogu učiti o raznim temama iz svijeta pčela, biljaka i meda sve dok ne dođe vrijeme za interaktivni dio nastave. Zbog sigurnosti djece grupu dijelimo u dvije skupine, jedna je skupina u dječjim pčelarskim zaštitnim odijelima obilazi košnice, a druga skupina proučava pčele u apisajlu u potrazi za maticom. Edukaciju završavamo degustacijom meda i razgovorom koji služi za odgovore na pitanja polaznika.

Ishod aktivnosti: djeca i nakon nekoliko mjeseci pričaju o pčelama, ona koja su u početku na pčele gledala sa dozom straha taj su strah uspješno prevladala, a se nerijetko se dogodilo da djeca koja nisu konzumirala med nakon naše edukacije počeli su ga konzumirati neki čak i svakodnevno.

Ključne riječi: Medeni vrt Beograd, pčele, obrazovanje, djeca, priroda.

eTwinning Projekat "Be Like a Bee"

Valentina Glavica

Dječji vrtić Duga, valentina.glavica@zg.ht.hr

Sažetak

U skupini „Leptirić“ Dječjeg vrtića Duga provodio se eTwinning projekt „Budi kao pčela“. U projektu je sudjelovalo nekoliko škola i vrtića iz osam europskih zemalja i 28 odgajatelja. Ovim projektom željeli smo potaknuti razvoj interesa djece za prirodu i istraživanje njezine flore i faune. Kroz niz aktivnosti djeca su osvijestila važnost odgovornog ponašanja prema prirodi, a posebno prema pčelama. Aktivnosti su osmišljene kako bi se kod djece podigla svijest o tome koliko pčele doprinose opstanku biljaka, što su pčelinji proizvodi te kako se koriste za jačanje imuniteta i zdravlja. Željeli smo da djeca stečeno znanje aktivno koriste u roditeljskom domu i vrtiću. Djeca su crtala pčele, gradila hotele za kukce, sadila vrt medonosnog bilja za pčele, upoznavala pčelare, a svoja iskustva dijelila putem eTwinning portala s drugima. Tijekom projekta surađivali smo s Hrvatskim apiterapijskim društvom, a u aktivnosti su bili uključeni i roditelji koji su izrazili veliko zadovoljstvo provedenim projektom. Povratnu informaciju o radu dobila sam putem ankete provedene s roditeljima. Roditelji su primijetili pozitivne promjene u ponašanju djece, od početka konzumacije meda do većeg zanimanja za floru i faunu koja nas okružuje. Budući da su djeca još uvijek zainteresirana za život pčela i istraživanje prirode, ove smo godine u plan i program rada skupine uvrstili novi projekt pod nazivom „Sunce za doručak“.

Ključne riječi: pčele, istraživanje, priroda, zdrave navike.

Obrazovanje za razvoj pčelarstva u osnovnoj školi

Ana Marošević¹, Mihaela Pokrivka¹, Anita Dragić²,

¹ Osnovna škola kralja Tomislava Našice, ured@os-kralja-tomislava-na.skole.hr

² Obrt Apidora, info@apidora.hr

Sažetak

Osnovna škola kralja Tomislava Našice, kao odgojno-obrazovna javna ustanova, uz redoviti odgojno-obrazovni program, uključena je u niz projekata koji imaju za cilj proširiti percepciju života učenika i pružiti im, prema njihovim željama, mogućnost stjecanja nove vještine i znanja.

U suradnji s Mihaelom Pokrivkom, Anom Marošević i Anitom Dragić postigli smo odlične rezultate održavši kreativne radionice sa studijama o svijetu pčela.

Učenici razredne nastave s učiteljicom Mihaelom Pokrivkom izrazili su želju da nakon prestanka mjera koje su nastupile s pandemijom što više borave u prirodi. Učenici su uspjeli izraditi školski cvjetnjak s medonosnim biljkama koje posjećuju pčele s edukativnog pčelinjaka. Kroz razgovor, edukaciju i radionice uočili smo da su učenici zainteresirani za svijet pčela i stvaranje pčelinjih proizvoda. Razne sadržaje vezane uz biljke i pčele integrirali smo u prirodoslovno područje nastavnog plana i programa kroz nastavne i izvannastavne aktivnosti. Cilj je kod djece razvijati svijest o međusobnoj povezanosti biljaka i pčela, zaštititi i očuvati biljni i životinjski svijet (pčelei ostale oprašivače), te uvidjeti važnost svakodnevne konzumacije pčelinjih proizvoda za zdravlje.

Ključne riječi: pčelarstvo, pčelinji proizvodi, apiterapija, edukacija.

Zelena knjižnica za zeleni Zagreb: Mala škola pčelarstva u Knjižnici Savica

Barbara Balenović²

Zagreb City Libraries, barbara.balenovic@kgz.hr

Snježana Ercegović¹

Zagreb City Libraries, snjezana.ercegovac@kgz.hr

Maja Selak³

Zagreb City Libraries, maja.selak@kgz.hr

Sažetak

Ovim izlaganjem želi se dati pregled različitih aktivnosti vezanih uz pčele koje su Knjižnice grada Zagreba provodile u sklopu projekta Zelena knjižnica za zeleni Zagreb te suradnje Knjižnice Savica i Hrvatskog apiterapijskog društva, s posebnim naglaskom na provedbu projekta Mala škola pčelarstva[©], autorski program predsjednice Društva dr. sc. Gordane Hegić.

Projekt Zelena knjižnica za zeleni Zagreb provodi se u Knjižnicama grada Zagreba od 2017. godine. Posvećen je promicanju zelene pismenosti i kritičkom promišljanju raznih ekoloških tema, a nastao je iz programa Zelena knjižnica Knjižnice Savica, jedne od knjižnice u mreži Knjižnica grada Zagreba. U sklopu projekta redovito se održavaju programski sadržaji na temu pčela i pčelinjih i proizvoda, a najsustavnija suradnja, od 2021. godine, ostvaruje se između Knjižnice Savica i dr. sc. Gordane Hegić predsjednice Hrvatskog apiterapijskog društva.

Održano je nekoliko predavanja, radionica i izložbi, a u Knjižnici je 2023. godine održana Mala škola pčelarstva koja se sastoji od niza pedagoških predavanja i radionica za učenike nižih razreda osnovnih škola. Tijekom Škole polaznici su na stručan i razumljiv način upoznali brojne zanimljivosti o životu pčela i njihovim proizvodima, a mogli su probati med, izraditi medne mješavine i kozmetiku od pčelinjih proizvoda.

Mala škola pčelarstva u Knjižnici Savica imala je za cilj potaknuti razvoj zelene pismenosti učenika – informirati ih o nužnosti zaštite okoliša i važnosti pčela za održivi razvoj, što je i petnaesti cilj Održivog razvoja UN-a. koji naglašava važnost zaustavljanja gubitka bioraznolikosti, zaštite ugroženih vrsta i sprječavanja njihovog izumiranja.

Ključne riječi: Zelena knjižnica za zeleni Zagreb, zelena pismenost, Mala škola pčelarstva©, narodne knjižnice, Knjižnice grada Zagreba.

Apiterapija kao rastuća dodana vrijednost malog grada

Katja Peruzzi Bahč

Pčelinji put u Mežici – ITER APIUM Mežica , katja.peruzzi@gmail.com

Sažetak

Apiterapija i apiturizam kao rastuća dodana vrijednost malog grada sadrži prikaze prvih izvrsnih koraka u naglašavanju važnosti apiterapije kao dodatne potpore službenoj medicini i istovremenom širenju pčelarskog turizma.

Sažetak:

- Mežica, grad s bogatom pčelarskom poviješću (muzej pčelarstva i Pčelinji put)
- Certificirani apiterapeut, API-turistički vodič i pčelar
- Edukativni pčelinjak
- Biti dio Apis Retis programa
- Pružanje usluga obilaska vrtića i škola radi prepoznavanja značaja apiterapije i učenja stanovništva o pravilnom ponašanju oko pčelinjaka
- Organizacija API događanja na pčelinjaku (pojedinci, grupe)
- Izvrsna edukacija i podrška Apis Retisa i Nine Ilič
- Razvijati apiturizam u nekoliko smjerova.

Ključne riječi: pčele, urbani edukativni pčelinjak , apiterapija, apiturizam

Priča iz Liča

Silvija Sobol¹, Jelena Milošević², Petar Hrg³

¹ Fuzine Tourism Department Institution, KTD FUŽINE D.O.O. silvija.sobol@visitfuzine.hr

² Opg Milosević, jelena.lic@gmail.com

³ Director at City of Delnice tourist board, petar.hrg@gorskikotar.hr

Sažetak

Medun Fest tradicionalno je posvećen autohtonom goranskom medu medunu, nutritivno izuzetno bogatoj namirnici, a održava se u mjestu Lič u općini Fužine. Medun ili mediljkovac svojevrsna je superhrana Gorskog kotara jer između ostalog sadrži antioksidanse, aminokiseline, mineralne tvari, folnu kiselinu, a bogat je i željezom. U subotu 2. rujna 2023. godine održan je 4. Medun fest a u sklopu manifestacije uz stručnu podršku Hrvatskog apiterapijskog društva premijerno je predstavljen dio apiturističke ponude za naše najmlađe. U suradnji s Hrvatskim apiterapijskim društvom održane su višesatne aktivnosti za posjetitelje različite životne dobi. Od zanimljivog predavanja o radnom danu pčele radilice preko izložbe fotografija koja opisuje ljepotu ovog krajolika koji pčela ugleda kada izleti iz košnice kako bi skupila nektar, medljiku, pelud, propolis ili vodu, pa sve do kušanja meda uz izradu stripa, kviz znanja, podjelu slikovnica za djecu koja opisuje sve pčelinje proizvode i njihov učinak na ljudski organizam autorice Gordane Hegić, oslikavanje košnice u koju će biti smještene pčele i iduće godine. djeca će imati priliku kušati med iz "njihove" košnice, igra uloga u kojoj su djeca pčele radilice, nekoliko sati edukacije dobro je prihvaćena i ponovit će se sljedeće godine. Svakako bismo se veselili ugostiti što više djece i ovaj dio turističke ponude za djecu razviti u cjelogodišnju aktivnost u sklopu naše turističke ponude.

Ključne riječi: jela, apiturizam za djecu, pčelarstvo.

Api-prehrana za dojenčad i djecu

Eng. Alina VARADI

CasaBIO, România

Dr. Mirela STRANT

F,M. specialist doctor, Romania

Eng. Rodica MARGAOAN, PhD., CSI

University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine, Romania

Sažetak

Prehrana djeteta postavlja temelje za njegov pravilan rast i razvoj, sa stajališta zdravlja, ali i razvoja organizma. Unos pčelinjih proizvoda: pelud, pčelinji kruh, matična mliječ, propolis, smatra se kompletnom opskrbom po pitanju zastupljenosti makronutrijenata, mikronutrijenata i fitonutrijenata koji su vrlo važni u pravilnoj prehrani.

Kada pčelinje proizvode možemo početi uvoditi u djetetovu prehranu, u kojem obliku i u kojim količinama, predavači su podijelili sa slušateljima svoje 28-ogodišnje iskustvo i njegove rezultate s ciljem zajedničkog razvoja i napretka korištenja pčelinjih proizvoda od najranije dječje dobi.

I sam sam ponekad zadivljen snagom djelovanja pčelinjih proizvoda na ljudski organizam kao i njihovim djelovanjem s ciljem oporavka bioloških funkcija organizma ili rješanjem pojedinih zdravstvenih tegoba tamo gdje konvencionalna medicina više nema rješenja. Uvođenje pčelinjih proizvoda u prehranu djece najdjelotvornije je ulaganje u formiranje i rast funkcionalnog, zdravog organizma.

Ključne riječi: zdravlje, prehrana djece, pravilna prehrana.

Pčelinji proizvodi za djecu. Klinički slučajevi.

Mirela Strant

Udruga Sanatate cu CasaBIO, Rumunjska, drmirela_s@yahoo.com

Sažetak

Potrebe djece su specifične i njihov odgovor na zdravstveno stanje znatno je brži od odraslih. Pčelinji proizvodi u posljednje vrijeme privlače pozornost potrošača, ali i znanstvenika zbog svojih blagotvornih svojstava odnosno značajnih učinaka na ljudsko zdravlje i prehranu. Na primjer, med ne samo da zamjenjuje šećer u svakodnevnoj prehrani, već nudi niz fitonutrijenata koji mogu igrati važnu ulogu u održavanju dobrog zdravlja: enzime, probiotike, antioksidanse itd. Propolis ima vrlo dobra antimikrobna i protuupalna svojstva i može se koristiti u različitim oblicima: tekući ekstrakti, aerosoli i čepići. Matična mliječ apilarnil vrlo su dobri za razvoj tijela i mozga, probleme s imunitetom, nedonoščad itd. Uvođenje pčelinjih proizvoda u dječju rutinu pomaže u održavanju dobrog zdravstvenog stanja i pravilnog razvoja. Njihov okus djeca dobro prihvaćaju i vole, što je važno za svakodnevnu konzumaciju. Primjena pčelinjih proizvoda pokazala je vrlo dobre učinke u jačanju imuniteta: djeca koja krenu u vrtić ili školu upotrebom pčelinjih proizvoda pokazuju bolji imunitet. Ova prezentacija će prikazati neke kliničke slučajeve u kojima su različiti pčelinji proizvodi bili vrlo učinkoviti.

Ključne riječi: apiterapija, imunitet, pčelinji proizvodi, djeca.

Dobrobiti pčelinjih proizvoda za zdravlje djece

Ariana Penava, M. Sc. Nutrition

Zavod za zaštitu zdravlja Požega – Slavonija Hrvatska, penavaariana@gmail.com

Sažetak

Med se od davnina koristi u ljudskoj ishrani i poznat je kao hrana bogova. Danas je nedovoljno zastupljen u prehrani s obzirom na njegovo antibakterijsko, bakteriostatsko i protuupalno djelovanje. Smatra se jednom od najprobavljivijih i najkorisnijih namirnica te izvrsnim izvorom antioksidansa. Sadrži jednostavne ugljikohidrate koji se lako mogu iskoristiti za stvaranje energije, te je kao takav vrlo dobro poznat sportašima. Udio monosaharida glukoze i fruktoze je 70-80%, udio vlage 16-20%, a ostatak čine vitamini, minerali, enzimi i flavonoidi, ne sadrži lipide. Količina vitamina varira ovisno o vrsti biljke. Od vitamina ima najviše vitamina C i B skupine te minerala od kojih su najzastupljeniji: željezo, bakar, fosfor, kalcij, magnezij, natrij i kalij. Dokazano je da tamnije vrste meda imaju veće antioksidativno djelovanje i bogatije su mineralnim tvarima. Med je visokoenergetska namirnica i s obzirom na sve dobrobiti koje posjeduje treba ga umjereno konzumirati. Ne preporučuje se djeci mlađoj od godinu dana jer med može sadržavati spore koje mogu uzrokovati botulizam u probavnom sustavu dojenčeta, koji još nije otporan a niti razvijen za probavu meda. Med se koristi kod različitih medicinskih stanja kao što su peludna groznica, prehlada i kašalj, u liječenju rana, pomaže kod gastritisa, poboljšava cirkulaciju, potiče mentalnu aktivnost i jača imunitet. Koristi se i preventivno kao nutritivno vrijedna namirnica. Malo je znanstvenih studija provedeno in vivo kako bi se znanstveno potvrdile sve dobrobiti. Provedene su studije o topikalnoj primjeni meda i učinkovitosti na kašalj kod djece i randomizirana kontrolna studija o ozbiljnosti oralnog mukozitisa i boli u usporedbi s placeboom u djece s leukemijom koja su primala intenzivnu kemoterapiju u odnosu na standardnu terapiju. Rezultati pokazuju da djeca dobro podnose med i da se može koristiti kao komplementarni dodatak konvencionalnom liječenju, posebno u zemljama s niskim i srednjim dohotkom jer je ekonomičan. Prvi siguran korak prema zdravijem načinu života je uvođenje meda na popis planova prehrane.

Ključne riječi: med, prevencija, liječenje, zdravlje, plan prehrane.

Utjecaj matične mliječi na hormonalni sustav tijekom adolescencije

Prof. Sibel SILICI

Sveučilište Erciyes, Odjel za poljoprivrednu biotehnologiju, Kayseri, Turska,
sibelsilici@gmail.com

Sažetak

Matična mliječ je hrana kojom se matica hrani tijekom čitavog života a pčele radilice samo tijekom prve faze razvoja. Iako se i matica i pčela radilica razvijaju iz oplodnog jajašca, morfološke i fiziološke razlike između matice i pčele radilice rezultat su ishrane matičnom mliječi. Matična mliječ, koja ima vrijedna biološka svojstva, u ljudskoj prehrani može se smatrati kao funkcionalna hrana. Znanstvena istraživanja su pokazala da matična mliječ djeluje na hormonalni sustav općenito, posebno na hormone rasta i spolne hormone.

Matična mliječ je proizvod mliječne žlijezde mladih pčela radilica određene životne dobi vrlo bogatog biološkog sastava. Iz tog razloga mehanizme djelovanja matične mliječi na endokrini sustav treba razmotriti iz više aspekata. Treba uzeti u obzir njihov učinak na hormonalne promjene, posebice tijekom adolescencije, te istražiti hormonalne promjene koje će se dogoditi kod muškaraca i žena. Ginekomastija i rana menstruacija samo su neki od tih učinaka. Studije su općenito bile usmjerene na karakteristike sperme i njihove učinke na razinu testosterona kod neplodnosti.

Ključne riječi: matična mliječ, hormon, adolescencija, neplodnost.

Svojstva meda i mehanizam jačanja imunološkog sustava

Midhat Jašić

Farmaceutski fakultet Sveučilišta u Tuzli, Bosna i Hercegovina

Sažetak

Probavni sustav je najvažniji organ u održavanju homeostaze organizma, a posebno u jačanju imunološkog sustava. Med je značajan izvor bioaktivnih sastojaka koje pčele unose u med kroz nektar, pelud i mednu rosu. Osim sadržaja polifenola, alkaloida, glikozida i drugih sastojaka, med sadrži i razne oligosaharide, koji djeluju kao prebiotik. To su uglavnom biljni polisaharidi ili druge tvari koje ljudski enzimi teško probavljaju, a koje hrane probiotičke organizme, najvažniji čimbenik jačanja imuniteta. U prvoj godini života čovjeka probavni trakt sadrži oko 200, odrasli 500-600, a stariji ljudi oko 300 probiotičkih bakterijskih vrsta. Svakodnevna konzumacija meda potiče metabolizam crijevne biote (probiotici), značajno smanjuje rizik od probavnih smetnji, a ujedno jača imunološki sustav. Na temelju toga objašnjeno je antibakterijsko i protuupalno djelovanje meda, kao i ublažavanje simptoma zatvora i ulceroznog kolitisa.

Brojne studije pokazuju da med djeluje kao prebiotik, posebno potičući populaciju probiotičkih bakterija, uključujući *Bifidobacterium* spp. i *Lactobacillus* spp. Kombinacije meda i probiotika imaju potencijal za formuliranje novih pripravaka važnih u apiterapiji koji mogu pomoći u liječenju raznih bolesti probavnog trakta kod djece i odraslih.

Ključne riječi: Svojstva meda, jačanje imunološkog sustava, probiotičko djelovanje .

Važnost analize proizvoda koji se koriste u apiterapiji

dr. sc. Gordana Hegić mag. Ing.

Hrvatsko apiterapijsko društvo, gordana.hegic@api-had.hr

Sažetak

Posljednjih godina apiterapija je postala poznata širem krugu potrošača kao komplementarna metoda očuvanja zdravlja, prevencije bolesti i poboljšanja kvalitete života. U apiterapiji se svi pčelinji proizvodi koriste kombinirano i kontinuirano, a iznimno je važno da su zdravstveno ispravni i maksimalno kvalitetni. Laboratorijskim analizama pčelinjih proizvoda potrebno je dokazati njihovu zdravstvenu ispravnost, jer se samo takvi proizvodi mogu koristiti u apiterapijske svrhe. Kako bi pčelinji proizvodi postigli svoj maksimalan apiterapijski učinak svakako je važna njihova kvaliteta, no još je važnije da je njihova biološka aktivnost očuvana. U Hrvatskoj postoji sustav kontrole kvalitete meda koji je označen posebnom etiketom i pakiran u nacionalnu staklenku za med, ali proizvod ne prolazi analizu zdravstvene ispravnosti. S obzirom da pojam kvalitete ne znači da je proizvod zdravstveno ispravan, Hrvatsko apiterapijsko društvo je, u cilju zaštite potrošača apiterapijskih proizvoda i usluga, zaštitilo žig kojim potvrđujemo da proizvodi i usluge koje se koriste u apiterapiji maksimalno sigurni i kontrolirani za korisnike. Žigom štitimo ne samo korisnike koji konzumiraju pčelinje proizvode, već i korisnike apiinhalacija, pružatelje usluga obrazovanja gdje su i sami edukatori adekvatno educirani. Iz navedenih razloga, kao i činjenice da je u Hrvatskoj sve više pčelinjaka koji provode edukaciju i prihvataju djecu gotovo bez ikakvih sigurnosnih mjera (odgovorna osoba na pčelinjaku, posebna kutija prve pomoći i edukacija o mogućim komplikacijama tijekom pčelinjeg uboda), Hrvatsko apiterapijsko društvo je u rujnu 2023. godine organiziralo edukaciju za 20-ak polaznika koji su osposobljeni i certificirani za siguran rad s djecom u pčelinjaku.

Ključne riječi: Hrvatsko apiterapijsko društvo, apiterapija, pčele.

Ekstrakt propolisa – analiza kvalitete i uporaba u polukrutim pripravcima

Kristina Ramanauskiene¹, Asta Marija Inkeniene²

Odjel za kliničku farmaciju Litvanskog sveučilišta zdravstvenih znanosti ^{1,2} Litva,
kristina.ramanauskiene@lsmu.lt

Sažetak

Ovo istraživanje imalo je za cilj proizvodnju tekućih i pastoznih ekstrakata propolisa, procjenu kvalitete i oslobađanje bioaktivnih spojeva in vitro iz polukrutih formulacija s mekim ekstraktom propolisa. Tekući ekstrakti propolisa pripremljeni su metodom maceracije u otapalima 40 i 70 % (V/V) otopine etanola pri koncentraciji propolisa od 5 i 10 %. Pastrozni ekstrakt propolisa proizveden je isparavanjem, tekući ekstrakt propolisa 10% dobiven je sa 70% etanola dok nije postao gusta konzistencija.

Određivanje ukupnih fenolnih spojeva u ekstraktima propolisa provedeno je pomoću Folin-Ciocalteu reagensa i analizirano spektrofotometrom na valnoj duljini od 765 nm. Ukupni fenolni spojevi izraženi su u ekvivalentu p-kumarne kiseline. Rezultati su pokazali trend povećanja ukupne količine fenolnih spojeva s povećanjem koncentracije etanola i propolisa. Istraživanja su pokazala da je najveća količina aktivnih spojeva ekstrahirana korištenjem 70 % otopine etanola kao ekstraneta.

Pastrozni ekstrakt propolisa (3%) uveden je u polukrute farmaceutske pripravke: mast i v/u kremu za procjenu utjecaja polukrute baze na otpuštanje fenolnih spojeva in vitro. Rezultati pokazuju da su razlike bile statistički značajne pri $p < 0,05$. Iz masti se oslobađa veća količina fenolnih spojeva nego iz kreme. Odabir polukrute baze utječe na otpuštanje fenolnih spojeva iz formulacija i naknadno prodiranje u kožu.

Ključne riječi: propolis, analiza, koža, ekstrakt, apiterapija.

Shantala masaža- prijedlog masaže s blagotvornim djelovanjem meda

Anna Kurek-Górecka¹ , Szymon Suliga²

¹ Medicinsko sveučilište Šleske u Katowicama, Poljska

² Privatna fizioterapeutska ordinacija RehaMedicu, Poljska

Sažetak

Med je pčelinji proizvod bogate nutritivne vrijednosti i regenerativnih svojstava koji se koristi u njezi kože. Značajan udio ugljikohidrata te prisutnost voćnih kiselina, vitamina i elemenata u tragovima zaslužni su za njegov blagotvoran učinak na kožu. Osmozom se potiče mikrocirkulacija u tkivu kože, što rezultira boljom ishranom i oksigenacijom. Zahvaljujući tome, također se stimuliraju metabolički procesi, što dovodi do eliminacije štetnih metabolita i pojačanih regenerativnih procesa. Osim toga, med ima higroskopna svojstva, upija metabolite i uzrokuje detoksikaciju kožnog tkiva. Stoga se med primjenjuje izvana i igra ulogu humektanta tijekom masaže. Masaža medom kombinacija je masaže s blagotvornim svojstvima meda. Preporučuje se za opuštanje i detoksikaciju kod osoba pod jakim stresom, ali donosi i druge dobrobiti za zdravlje kao što su pozitivan učinak na živčani sustav, smanjenje umora, stabilizacija sna, otklanjanje bolova i upala u zglobovima, posttraumatske ozljede kralježnice. ili mišića kao i otklanjanje neuralgije. Stoga se med može koristiti u Shantala masaži, vrsti masaže koja se preporučuje djeci. Ova vrsta masaže s medom može učinkovito smanjiti napetost mišića i osjetljivost na hladnoću te ojačati imunološki sustav djeteta. Štoviše, tijekom masaže stimuliraju se površinski receptori kože, što pomaže u pokretanju tjelesnog razvoja djeteta. Shantal masaža olakšava uspavlivanje i ublažava grčeve kod djece te opušta i umiruje tijekom dana. Prikupljene su indikacije i kontraindikacije za Shantala masažu medom te su izrađene smjernice s glavnom tehnikom ove masaže.

Ključne riječi: masaža medom, djeca, Shantala masaža.

Drevni lijekovi za današnju djecu

Trent J. Balduff

Bee Here Now , trentjbalduff@gmail.com

Sažetak

Danas se čini da postoje farmaceutski preparati za svaku bolest koju možete zamisliti. Jednom sam bio u prilično nezahvalnoj životnoj situaciji nakon što su mi prepisali previše lijekova za ADHD. Ja sam se, poput mnogih drugih ljudi, okrenuo homeopatskom pristupu kako bih pružio neko rješenje za tjeskobe i nedostatak pažnje koji dolaze s takvim stanjem mozga. Ako sam nešto naučio za vrijeme rada s pčelama, to je da pčele imaju odličnu komunikaciju i organizaciju.

Nakon što me inspirirala bogata upotreba meda kao lijeka kroz povijest, počeo sam kombinirati med drugim biljem, korijenjem ili namirnicama kao što su adaptogene gljive. Stvaranjem i dijeljenjem ovih mješavina s drugima na edukativnim događanjima ili osobnim radionicama, imao sam priliku davati adaptogeni med od gljiva ljudima svih dobi, uključujući djecu. Korištenje proizvoda povezanih s pčelama u okruženjima usmjerenim na mlade ima višestruki utjecaj. Mladi bi dobili 2 žlice utopljenog meda kroz "medni štapić" ili zapečaćenu slamku. Konzumaciju navedenih proizvoda nadgledaju njihovi roditelji, njihovi školski učitelji ili ja uz dopuštenje roditelja.

Prema vlastitom praktičnom iskustvu, otkrio sam da djeca imaju značajne koristi od konzumacije pčelinjih proizvoda. Imao sam neke koji su postali potpuni zaljubljenici u prirodu nakon što su konzumirali mednu mješavinu s dodatkom gljiva, a također sam imao djecu koja su se smiješila i potvrdno kimala glavom ako sam ih pitao "Je li to uklonilo tvoju tjeskobu?".

Neke očekivane implikacije izravna su korelacija između izloženosti pojedinog djeteta pčelinjim proizvodima i poboljšanog mentalnog i fizičkog zdravlja. Još jedna implikacija bila bi da ne postoji 'jedna veličina za sve' u smislu pčelinjih proizvoda poput infuziranog meda; specifične infuzije za specifične željene rezultate. Praktična ograničenja pronalaženja bilo kakvih podatkovnih točaka koje podržavaju ove implikacije dolaze u obliku vratara – roditelja i/ili obrazovnih institucija.

Ključne riječi: med, gljive, djeca, pčele.

Pčelinji proizvodi u prehrani trudnica, dojilja i djece

prim.mr.sc. Josip Lončardr. med. Specialist obiteljske medicine

¹ Ordinacija obiteljske medicine Dr. Lončar, e-mail:loncar_josip@yahoo.com

Sažetak

Sve je više suvremenih otkrića i znanstvenih spoznaja o bogatstvu i dragocjenostima prirodnih pčelinjih proizvoda do kojih znanstvenici diljem svijeta dolaze uz pomoć laboratorijskih i kliničkih istraživanja. Cilj rada: Iznijeti naša dugogodišnja zapažanja i rezultate apiterapijom. Metode rada: Za bračne parove koji godinama nisu mogli imati djecu, u tretman apiterapijom uključuje se matična mliječ i med. Trudnice s rizičnom i zdravom trudnoćom uz med su dobivale matičnu mliječ i propolis. Zbog opasnosti od botulizma, novorođenčad koristi blagodatni meda kroz majčino mlijeko do kraja prve godine života. Djeca predškolske i školske dobi uzimala su med i propolis. Preporučena dnevna količina meda je 1-2 grama po kilogramu tjelesne težine neko kraće vrijeme, matične mliječi 30 miligrama po kilogramu tjelesne težine, a tinkture propolisa 1 kap po kilogramu tjelesne težine, podijeljeno u 2-3 uzimanja dnevno. Apiterapija je poboljšala plodnost muškaraca i žena, odnosno kvalitetu sperme i jajnih stanica, a u 80% slučajeva došlo je do željenog začeća i rođenja. Kod žena sa spontanim i uobičajenim prekidima trudnoće - trudnoća je protekla bez komplikacija i završila sretnim i zdravim porodom. Dojena novorođenčad dobro je napredovala bez respiratornih infekcija. Predškolska i školska djeca imala su zdrave zube i kosti, dobru krvnu sliku, dobru probavu, raspoloženje, intenzivniji rast i razvoj, manje respiratornih infekcija, odličnu koncentraciju, pamćenje te miran i kvalitetan san.

Konsumacijom pčelinjih proizvoda kao visokovrijedne neprerađene hrane u organizam trudnica, dojilja i djece unose se mnoge tvari kojih u prehrani bogatoj prerađenom hranom često nema dovoljno. Na taj način se potiče i održava homeostaza organizma, što je osnovni preduvjet zdravlja i prevencije bolesti.

Ključne riječi: apiterapija, trudnice, djeca.

Iskustvo pčelinje zajednice kao model kolektivnog odlučivanja

Janko Božič

Sveučilište u Ljubljani, Biotehnička fakulteta, Odsjek za biologiju, Slovenija

Sažetak

Istraživanja života pčela često su bila snažno motivirana općim pitanjima razvoja ljudskog društva. Društveni život pčela izgleda vrlo kruto jer tijekom života ne možemo uočiti neke veće promjene u načinu organizacije pčelinje zajednice. Iako s evolucijske točke gledišta, postojao je razvoj od samotnjačkog života do eusocijalnog života kakav danas poznajemo kod medonosnih pčela. Neki osnovni mehanizmi drže pčelinje zajednice zajedno u pouzdanom društvu. Većina toga može se pripisati kemijskoj komunikaciji lučenjem feromona od strane matice, legla i pčela radilica. Osim toga, pčele imaju posebno razvijenu komunikaciju plesom koja omogućuje dijeljenje i odabir između različitih resursa. Odluka na razini zajednice temelji se na interakciji između pojedinačnih radilica, a ne na nekoj središnjoj fizičkoj pohrani podataka. Pčele koriste različite razine odabira resursa. Voda, biljne smole (propolis) i pelud biraju se pažljivo, a resursi nektara i medne rose mogu se suziti na najprofitabilnije izvore.. Sužavanje izbora može se povezati sa specifičnim potrebama zajednice, potencijalnom diskriminacijom kvalitete resursa i mehanizmima nagrađivanja za resurs. Ako postoji jasna nagrada poput koncentracije šećera u slučaju izvora nektara i medne rose, selekcija se može pojednostaviti unutar košnice bez ponovne provjere kvalitete samog izvora od strane mlade pčele skupljačice. U slučaju preseljenja košnice, čini se da je ponovna provjera i ponavljanje informacija o određenim lokacijama ključno za postizanje snažnog očitavanja kvoruma s visokom većinom u konačnoj odluci o razini aktivnosti, što izgleda s mjesta promatrača kao potpuni konsenzus. Zajednica medonosnih pčela daje priliku za razvoj promatranja za proučavanje mehanizma donošenja odluka na temelju kolektivne razmjene informacija. Osnovni alat je promatranje plesnog ponašanja u različitim aktivnostima traženja hrane. To se može učiniti korištenjem promatračke košnice tijekom cijele sezone aktivnosti ishrane. Bit će prikazana i raspravljena mogućnost promatranja promjena odluka unutar zajednice za aktivnosti traženja hrane.

Ključne riječi: pčele, kolektivno odlučivanje, obrazovanje.

Utjecaj pčelarske sekcije na zdravlje i cjelovit razvoj učenika osnovnih škola

Laura Javoršek

Osnovna škola Ob Rinži Kočevje, laura.javorsek1@gmail.com

Sažetak

U Sloveniji pčelarske sekcije postoje u mnogim osnovnim školama, srednjim školama i radnim centrima. U organizaciju i provedbu ovih sekcija uključeni su školski profesori, Javna savjetodavna služba u pčelarstvu te iskusni pčelarski mentori. U Osnovnoj školi Ob Rinži Kočevje u sklopu Proširenog programa održava se pčelarska sekcija. Studenti stječu znanja i vještine kroz različite aktivnosti koje uključuju teorijska znanja i praktične vještine. Za praktični rad na terenu imamo školski edukativni pčelinjak i pristup područnom pčelinjaku.

Svjesni smo da pčelarske sekcije imaju važnu ulogu u informiranju, educiranju i podizanju svijesti te stvaranju pozitivnog stava prema pčelama i pčelarstvu, tradiciji, očuvanju prirode i zdravlja. U istraživanju smo se fokusirali na utjecaj pčelarskih sekcija na razvoj psihosocijalnih vještina, pažnje, samostalnosti i odgovornosti. Pitali smo se što povećava motivaciju učenika za pohađanje sekcije i kako pojedini učenici reagiraju na upute i razne aktivnosti u sklopu pčelarskih aktivnosti. Pratili smo dob i karakteristike pojedinih učenika. Metode korištene u istraživanju su promatranje, intervju i anketa.

Utvdili smo da je većina učenika koji su nekoliko godina za redom pohađali pčelarsku sekciju imala pozitivno iskustvo rada u pčelinjaku izvan škole i pozitivan primjer respekta odrasle osobe kao voditelja. Iznenadilo nas je da se učenici koji su hiperaktivni u nastavi upisuju u pčelarsku sekciju. Većina učenika je radoznala i spretna s rukovanjem. Učenici s poremećajima iz autističnog spektra te tihi i suzdržani te učenici dobro surađuju. Studente najviše motivira praktični rad na pčelinjaku i istraživanje primjene pčelinjih proizvoda u vezi s apiterapijom.

Ključni aspekt pčelarske sekcije je aktivno uključivanje učenika u sukreiranje procesa učenja. I učitelj i mentor pčelarstva moraju posjedovati dobro razvijene transverzalne vještine i stručnost kako bi omogućili dinamično i privlačno obrazovno iskustvo.

Ključne riječi: obrazovanje, škola, učenici, pčelarska sekcija, pčele.

Uloga učitelja u srednjem stručnom programu Predškolski odgoj i Apipedagogija

Metka Krajnc Sevšek, prof.

Gimnazija Celje – Centar, Slovenija

Sažetak

Stručni program predškolskog odgoja u srednjoj školi temelj je za zvanje pomoćnika odgajatelja. U toj se ulozi nastavnik ne fokusira samo na prijenos znanja i vještina, već služi i kao vodič, inspiracija i uzor, usmjeravajući učenike na razmišljanje i korištenje suvremenih pristupa poput apipedagogije.

Pružanje kvalitetnog obrazovanja i briga o razvoju djece zahtijeva širi spektar vještina, poput pedagoških znanja, razumijevanja dječje psihologije i sposobnosti prilagodbe različitim potrebama i osobnosti djeteta. Stručni predmeti poput pedagogije temeljni su alat koji budućim odgajateljima omogućuje proširenje razumijevanja razvoja djeteta, pristupa učenju i metoda odgojno-obrazovnog rada. Apipedagogija donosi inovativan pristup koji potiče pozitivno ponašanje i uspostavlja zdrave međuljudske odnose.

Učitelji u srednjem stručnom programu predškolskog odgoja i obrazovanja imaju ključnu ulogu u poticanju učenika na razumijevanje i primjenu pojmova apipedagogije u budućem radu. To mogu postići kombinacijom teorijskih znanja s praktičnim iskustvima (praktična obuka uz rad), koja naglašavaju važnost pozitivnih interakcija, empatije i prilagođavanja odgojnih pristupa pojedinoj djeci. Osim toga, na završnoj godini studenti mogu pripremiti praktičnu izvedbu na temu apipedagogije koja će ih potaknuti na promišljanje o svojim pristupima, odnosima i načinima komunikacije s djecom. To im omogućuje da razviju vještine koje će im koristiti u budućoj karijeri. Učitelji kao mentori imaju priliku utjecati na buduće odgajatelje u ranoj fazi njihova obrazovanja. Svojim primjerom, podrškom i usmjeravanjem mogu potaknuti učenike da osvijeste važnost apipedagogije i inspirirati ih da je integriraju u budući rad s djecom. Stručni program predškolskog odgoja nije samo mjesto stjecanja teorijskih znanja već i platforma na kojoj se formiraju budući odgojitelji koji će svojom predanošću, znanjem i korištenjem suvremenih pedagoških pristupa poput apipedagogije pozitivno utjecati na cjelovit razvoj djece predškolske dobi.

Ključne riječi: mentor, obrazovanje, apipedagogija, učitelj.

Improvizacija i kazalište Keitha Johnstonea u svrhu edukacije učenika o pravilnom ponašanju na Pčelinjaku

Tanja Schleis mag.edu.philol.germ.

Gimnazija A.G.Matoša Đakovo, tanjabbc@gmail.com

Sažetak

Keith Johnstone, pionir improvizacijskog kazališta, opširno je pisao o "statusnim igrama". Tvrdio je da je sve što radimo statusna igra, bili mi toga svjesni ili ne. Svi naši postupci podižu ili snižavaju vlastiti status u usporedbi s drugima, čiji učinak ovisi o kontekstu. Kao edukatori možemo primijeniti sličan koncept statusa na rad u pčelinjaku - bilo u našem odnosu prema pčelama ili u odnosu između učitelja i učenika prilikom posjeta pčelinjaku. Nadalje, korištenje koncepta "statusnih igara" čini se savršenom metodom kada se učenicima objašnjava pravilan način ponašanja na pčelinjaku. Kroz igre statusa učenicima se mogu prikazati različite situacije koje se mogu dogoditi na pčelinjaku, ali u sigurnom okruženju učionice. Osim toga, te se situacije zatim mogu komentirati u otvorenoj raspravi i ponuditi nova rješenja kroz promjenu statusa/drugačijeg ponašanja. Na ovaj način učenike se na zabavan način uči osvijestiti stvarne i moguće opasne situacije na pčelinjaku te se kroz učenje u igri mogu na njih adekvatno pripremiti prije posjeta pčelinjaku.

Ključne riječi: Impro-kazalište, K. Johnstone, statusne igre, sigurnost.

Dječji vrtić "Čarobna šuma" - slatka priča

¹Nela Drača, ²Ana Šantić, ³Blanka Bilić-Rajs, ³Ivana Flanjak, ¹Ivana Nemet

¹ Tehnološko-inovacijski centar Virovitica, Hrvatska, nela.draca@ticvt.hr,
ivana.nemet.@ticvt.hr

² Dječji vrtić "Čarobna šuma", Hrvatska, dvcarobnasumaspb@gmail

³ Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek,
Hrvatska

Sažetak

Vrijedno radimo i medom se sladimo, rekla je ravnateljica Dječjeg vrtića Čarobna šuma iz Špišić Bukovice, prvog vrtića u Republici Hrvatskoj koji nosi zlatni žig Hrvatskog apiterapijskog društva za sudjelovanje u korištenju meda domaćih pčelara. Zahvaljujući odgojiteljicama, djeca kroz igru i zabavu intenzivno upoznaju čudesni svijet pčela. Odgajateljice su osmislile originalne programe aktivnosti prema dobi i interesima djece u svakoj skupini, a svakako postoji interes za daljnje školovanje odgajatelja kao i međunarodnu suradnju sa slovenskim kolegama. Djeca svakodnevno imaju med na raspolaganju i rado ga konzumiraju. S obzirom na očuvanu biološku aktivnost meda, očekuje se optimalan apiterapijski učinak na zdravlje djece, bolji imunitet, optimalan rast i razvoj dječjeg organizma. Uz konzumaciju meda, edukaciju za edukatore o sigurnosti djece prilikom obilaska pčelinjaka održala je gospođa Nina Ilić, dok je edukaciju o životu i radu pčela održala dr. sc. sc. Gordana Hegić koja je također održala edukaciju za roditelje i odgajatelje na temu apiterapije i pčelinjih proizvoda. Zdravstvenu ispravnost i kontrolu kakvoće bagremovog i cvjetnog meda, koji se svakodnevno konzumira u dječjim vrtićima, kontroliraju Tehnološko-inovacijski centar Virovitica i Prehrambeno-tehnološki fakultet u Osijeku. Napravili su fizikalno-kemijske analize uzoraka oba meda, dok je Zavod za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije napravio mikrobiološku analizu. Roditelji su, baš kao i njihova djeca, s oduševljenjem prihvatili ovaj program koji od malih nogu razvija zdrave navike. Program je podržao i načelnik općine Špišić Bukovica, koji je pokazao kako mu je itekako stalo do najmlađih sugrađana.

Ključne riječi: dječji vrtić, pčele, zdrav proizvod, apiterapija, pčelarstvo.

Apiaromaterapija najdjelotvornija pomoć iz prirode

Zrinka Franić¹, Gordana Hegić²

¹ ² Hrvatsko apiterapijsko društvo

² vlasnik patenta za Propolis kremu, ghegic@gmail.com

Sažetak

Propolis krema ® kreirana je za hidrataciju, njegu i regeneraciju kože koja ima određene nepravilnosti uzrokovane različitim čimbenicima, prema zaštićenoj recepturi. Skoro svakodnevno naša koža je izložena raznim egzogenim utjecajima te postaje suha, luskava i crvena. Česte su i razne nezgode u vidu opekline, ogrebotina ili svrbeža. Kod osjetljivih osoba veliki problem predstavljaju i opekline od izlaganja sunčevim zrakama, a kao posljedica javljaju se crvenilo i ljuštenje kože. Propolis hidratantna krema sadrži propolis i med, uz dodatak eteričnih ulja kamilice i lavande. Prilikom same izrade proizvoda cilj je bio proizvesti potpuno prirodnu kremu bez sintetskih konzervansa, bojila, punila i mirisa koja će pomoći kod raznih kožnih problema. Krema se u praksi koristila kod problema s pelenskim osipom, ugrizima, crvenilom kože od sunca, ogrebotinama, ubodima komaraca, vodenim kozicama. Propolis krema također je pomogla kod atopijskog dermatitisa, osobito u kombinaciji s mješavinom meda i peludi koja se uzimala oralno. U praksi se krema pokazala učinkovitom kod opekline, ljuštenja kože, crvenila i mladenačke kože sklone aknama. Uspješni rezultati prate se u izravnom kontaktu s korisnicima proizvoda, praćenjem stvarne prodaje i količine proizvedenih proizvoda, osvojenih nagrada i, što je najvažnije, zadovoljstva korisnika. S obzirom da je krema potpuno prirodna i jestiva, koristila se i u veterinarskoj medicini. Povratne informacije pojedinačnih korisnika pokazale su pozitivan učinak kreme na gubitak ili ljuštenje dlake te ublažile pojavu grube kože i dekubitusa na laktovima pasa. Prema izjavama zadovoljnih korisnika, ova krema je postala sastavni dio prirodne kućne ljekarne.

Ključne riječi: hidratantna propolis krema, apiaromaterapija, apikozmetika.

Api - paket za djecu i mlade

Dominika Koritnik Trepel

Klub profesionalnih turističkih vodiča Slovenije, trepel@siol.net

Sažetak

Api-paket može objediniti apiterapiju, pčelarstvo i apiturizam na način prilagođen djeci i mladima. Ideja o ovoj vrsti prezentacije odnosno ponude nastala je na temelju mnogih ponuda u kojima sam sudjelovala.

Kombinacija ova tri područja može djeci i mladima pružiti priliku da nauče o važnosti pčela za okoliš, načinima brige za prirodu i zdravstvenim dobrobitima pčelinjih proizvoda. To bi također moglo potaknuti njihov interes za zaštitu okoliša i održive stilove života.

Praktični primjeri ove vrste ponude razvijeni su u sklopu Urban Bee Walks Slovenia, koji je dio međunarodne mreže BeePathNet. Suradnja i umrežavanje svih dionika koji se sastaju unutar api-paketa ovdje je naravno od najveće važnosti.

Ključne riječi: Urbane pčelinje šetnje Slovenija, BeePathNet, api-paket.

Sponzori i podupiratelji

Mestna občina
Ljubljana

KOMORA MAGISTARA
FARMACIJE
TUZLANSKOG KANTONA

HRVATSKA
LIJEČNIČKA
KOMORA

